

Sygn. akt III CSK 260/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

Protokolant Bożena Kowalska

w sprawie z powództwa M. L.

przeciwko P. M.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej

w dniu 25 września 2019 r.,

skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 14 marca 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok oraz wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 29 kwietnia 2016 r., (sygn. akt I C [...]), znosi postępowanie
przed Sądem Okręgowym w części przeprowadzonej z udziałem
kuratora i sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K., pozostawiając temu
Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. L. wystąpił przeciwko pozwanemu P. M. z powództwem o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powoda umowy podziału majątku dorobkowego, którą w dniu 13 czerwca 2011 r. pozwany zawarł ze swoją żoną, dłużniczką powoda – E. L. M.. Niespłacony dług E. L. M. (byłej żony powoda) stanowiła dopłata w kwocie 375 177 zł zasądzona w postępowaniu o podział majątku wspólnego powoda i E. L. M. postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 grudnia 2010 r. (sygn. akt I Ns [...]), zmienionym postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 maja 2011 r. (sygn. akt II Ca [...]). Dłużniczka uiściła na jej poczet jedynie 20 zł. W postępowaniu tym dłużniczka otrzymała prawa własności lub współwłasności trzech nieruchomości położonych odpowiednio w B. (działka nr [...]), w R. (działka nr [...])1 i w S. (działka nr [...])2 o łącznej wartości 639 894,75 zł.

Zaskarżoną przez powoda umowę z dnia 13 czerwca 2011 r. dłużniczka zawarła z pozwanym – swoim drugim mężem. Jej przedmiotem był podział majątku dorobkowego małżonków, po umownym wyłączeniu majątkowej wspólności ustawowej w ich małżeństwie i ustaleniu udziałów w majątku dorobkowym w proporcji 9/10 dla P. M. i 1/10 dla E. L. M. .

Podział został w zaskarżonej umowie przeprowadzony w ten sposób, że pozwany otrzymał na wyłączną własność udział 1/2 w zabudowanej nieruchomości położonej w Z. (działka nr [...])3, własność nieruchomości niezabudowanej położonej w R. (działka nr [...])4, udział 1/2 we współwłasności niezabudowanej nieruchomości położonej w Z. (działka nr [...])5 i udział 1/2 we współwłasności niezabudowanej nieruchomości położonej w Z. (działka nr [...])6). E. L. M. otrzymała natomiast jedynie nieruchomość położoną w G., gm. W., o powierzchni 0,75 ha (działki nr [...])7 i [...])8).

Ponadto w tej samej umowie dłużniczka E. L. M. oświadczyła, że w miejsce dopłaty pieniężnej do jakiej była zobowiązana na rzecz P. M. z tytułu podziału majątku dorobkowego, za jego zgodą przeniosła na jego rzecz składniki swojego majątku osobistego, tj. wszystkie nieruchomości i udziały w nieruchomościach, które otrzymała w wyniku podziału majątku wspólnego z pierwszym mężem (powodem), tj. prawa do działki nr [...], położonej w B., działki nr [...])1, położonej w

R. i działki nr [...]2, położonej S., a ponadto swój udział $\frac{1}{2}$ we własności działki nr [...]3 położonej w R.. P. M. z kolei ustanowił na rzecz żony dożywotnią, nieodpłatną służebność osobistą mieszkania wspólnie z właścicielem nieruchomości w całych domach mieszkalnych oraz prawo dożywotniego i nieodpłatnego użytkowania działek nr [...]4, [...]3, [...], [...]1, [...]2. Dodatkowo małżonkowie w umowie określili inne pochodzenie środków na zakup udziałów w nieruchomościach nr [...]4, [...]5, [...]6 i [...]3, niż wynikało to z treści odpowiednich umów, stwierdzając, że źródłem sfinansowania zakupów był ich majątek dorobkowy, a udział $\frac{1}{2}$ w nieruchomości [...]3 dłużniczka otrzymała w wyniku darowizny.

W dniu 25 marca 2015 r. pozwany sprzedał działkę nr [...]3 położoną w Z. M. O., M. L. i N. L. .

Po wszczęciu przez powoda egzekucji należnej mu dopłaty okazało się, że majątek dłużniczki, sprowadzający się – po zawarciu zaskarżonej umowy z dnia 13 czerwca 2011 r. – do działek nr [...]7 i [...]8 w G., o pow. 0,75 ha, nie wystarczy na zaspokojenie jego roszczeń. Postępowanie egzekucyjne uległo umorzeniu.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2016 r. uwzględnił powództwo uznając wskazaną przez powoda umowę za bezskuteczną wobec niego co do:

- 1) własności nieruchomości położonej w R., oznaczonej jako działka ewidencyjna nr [...]4, dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi księgę wieczystą [...],
- 2) własności nieruchomości położonej w Z. oznaczonej jako działka ewidencyjna nr [...]3, dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi księgę wieczystą [...]1,
- 3) udziału w wysokości $\frac{1}{2}$ części we współwłasności nieruchomości położonej w Z., oznaczonej jako działka ewidencyjna nr [...]5, dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi księgę wieczystą [...]2,
- 4) udziału w wysokości $\frac{1}{2}$ części we współwłasności nieruchomości położonej w Z., oznaczonej jako działka ewidencyjna nr [...]6, dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi księgę wieczystą [...]3,

5) własności nieruchomości położonej w R., oznaczonej jako działka ewidencyjna nr [...]1, dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi księgę wieczystą [...] (odłączona z [...]4),

6) nieruchomości położonej w S., oznaczonej jako działka ewidencyjna numer [...]2, dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi księgę wieczystą [...]5 (odłączona z [...]6 -

- w celu umożliwienia powodowi zaspokojenia jego wierzytelności wobec E. L. M. w kwocie 375 177 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 maja 2011 r. z tytułu dopłaty, zasądzonej postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie sygn. akt I Ns [...], zmienionego postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 maja 2011 r., sygn. akt II Ca [...], z udziału jaki przed podziałem majątku wspólnego dłużniczka E. L. M. miała we współwłasności nieruchomości.

Sąd Okręgowy ustalił, iż dłużniczka E. L.M. i pozwany P. M., zawierając umowę podziału majątku dorobkowego działali w celu pokrzywdzenia wierzyciela - powoda M. L.. Na skutek zawartej umowy o podział majątku dorobkowego, w ramach której dłużniczka przeniosła na rzecz pozwanego także swój osobisty majątek nieruchomy, E. L. M. stała się niewypłacalna w wyższym stopniu. Wartość jedynej nieruchomości uzyskanej przez nią w wyniku podziału dorobku nie wystarcza do zaspokojenia powoda. Dłużniczka mieszka poza granicami Polski, jej miejsce pobytu, ani stan majątkowy nie są znane. W czasie, kiedy toczyło się między nią a powodem postępowanie o podział majątku wspólnego, dłużniczka nie pracowała.

Sąd ocenił, że ziszczyły się przesłanki z art. 527 k.c. Uwzględnił stosunek bliskości pomiędzy dłużniczką a pozwanym w czasie dokonywania zaskarżonej czynności, zbieżność czasową tej czynności z rozstrzygnięciem sprawy o podział majątku wspólnego pomiędzy powodem i dłużniczką, a także treść zaskarżonej czynności, jako jednoznacznie świadczące o jej celu i działaniu jej stron ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Sąd Okręgowy nie miał też wątpliwości, że dłużniczka stała się w wyniku zawarcia umowy z dnia 13 czerwca 2011 r. niewypłacalna w wyższym stopniu. Sąd zwrócił także uwagę na dalsze

rozporządzenie pozwanego, który zbył nieruchomości na rzecz wspólnych dzieci powoda i dłużniczki. Ostatecznie Sąd pierwszej instancji ocenił, że pozwany, który zawarł zaskarżoną umowę ze swoją żoną, nie obalił domniemania przewidzianego w art. 527 § 3 k.c. Rozporządzenie przez dłużniczkę w umowie jej majątkiem osobistym na rzecz pozwanego uznał za czynność dokonaną pod tytułem darmym, gdyż treść umowy majątkowej małżeńskiej nie wskazywała na powstanie po stronie E. L. M. zobowiązania do dopłaty na rzecz pozwanego. W związku z tym Sąd Okręgowy zastosował art. 528 k.c.

W postępowaniu pierwszoinstancyjnym pozwanego reprezentował ustanowiony na podstawie art. 144 § 1 k.p.c. kurator dla nieznanego z miejsca pobytu. Kurator ten wywiódł także apelację od wyroku Sądu Okręgowego. Na etapie postępowania apelacyjnego zgłosił się pozwany i podniósł zarzut nieważności dotychczasowego postępowania, zażądał też doręczenia mu odpisu pozwu.

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 14 marca 2017 r. oddalił apelację pozwanego. Sąd ten zaakceptował ustalenia faktyczne i ocenę dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy. Rozważając podniesiony przez pozwanego zarzut nieważności postępowania, spowodowanej – jego zdaniem – pozbawieniem go możliwości obrony jego praw w wyniku nieprawidłowego potraktowania go jako strony nieznanego z miejsca pobytu i ustanowienia dla niego kuratora, Sąd Apelacyjny przeanalizował prawidłowość czynności Sądu Okręgowego, mających na celu ustalenie miejsca pobytu pozwanego i doręczenie mu odpisu pozwu. Wskazał, że Sąd pierwszej instancji wziął pod uwagę adres zamieszkania podany przez pozwanego i dłużniczkę w notarialnej umowie majątkowej małżeńskiej i w umowie o podział majątku dorobkowego, (tj. B., ul. K.). Według adnotacji doręczyciela (k. 43) przesyłka zawierająca odpis postanowienia z dnia 22 października 2013 r. była dwukrotnie awizowana i została zwrócona do Sądu jako niepodjęta w terminie. Sąd Okręgowy uznał, że doręczenie to nie wywołało skutku, gdyż następnie doszło do zwrotu pozwu, jednak potwierdziło aktualność wskazanego adresu. Po powtórnym zarejestrowaniu sprawy, Sąd Okręgowy wysłał na adres przy ul. K. najpierw odpis postanowienia, następnie odpis pozwu, a wreszcie odpis zażalenia. W każdym z tych wypadków przesyłki wróciły z adnotacją

o niezastaniu adresata i o podwójnym awizowaniu (k. 72, 70), ewentualnie o niepodjęciu korespondencji w terminie (k. 101). Powód na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2014 r. poinformował Sąd, że pozwany sprzedał nieruchomość znajdującą się pod tym adresem. Wówczas Sąd Okręgowy podjął próbę doręczenia korespondencji na kolejny podany przez powoda adres - przy ul. C. w Z.. Przesyłki skierowane na ten adres także były dwukrotnie awizowane. Doręczyciel pierwotnie opatrzył je wzmianką o niepodjęciu w terminie, ostatecznie jednak zwrócono je do sądu z adnotacjami, że „adresat mieszka na stałe w Anglii” (k. 119) oraz „adresat nie zamieszkuje pod w/w adresem” (k. 120). Jedna z przesyłek kierowana na ul. C. w Z. wróciła z adnotacją, że jest to „błędny adres, taka ulica nie istnieje” (k. 117).

Informacje pochodzące z systemu P. [...] (k. 123-125) nie wskazały adresu. Przesyłka wysłana pod adres - „ul. C. w Z.” wróciła opatrzona informacją o dwukrotnym awizowaniu i niepodjęciu w terminie (k. 153). Komornik sądowy dysponował adresem P. M. na ul. P., oraz informacją, że adres na C. jest nieaktualny, a dłużnik przebywa poza granicami kraju. Dysponując taką wiedzą Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek powoda o ustanowienie dla pozwanego kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu i powierzeniu tej funkcji adwokatowi. Sąd Apelacyjny uznał decyzję procesową podjętą przez Sąd Okręgowy za uzasadnioną, tym bardziej, że Sąd ten nie dysponował wiedzą o osobie bliskiej pozwanego, która mogłaby zostać kuratorem, zaś reprezentację interesów pozwanego powierzył profesjonalście. Zastrzeżenia pozwanego do sposobu wykonywania przez kuratora jego zadań Sąd Apelacyjny uznał za niepodlegające jego kontroli. Ostatecznie Sąd Apelacyjny stwierdził, że zachodziły przesłanki uzasadniające ustanowienie kuratora dla pozwanego na podstawie art. 144 § 1 zd. 1 k.p.c., oraz że kurator podjął czynności procesowe zgodnie ze swoimi obowiązkami, oferował dowody, zgłaszał twierdzenia i zarzuty. W tych okolicznościach nie znalazł podstaw do przyjęcia, że pozwany został pozbawiony możliwości obrony swych praw, a w konsekwencji nie dopatrzył się wystąpienia nieważności postępowania z przyczyny wskazanej w art. [...]4 pkt 5 k.p.c.

Odnosząc się do meritum sprawy Sąd odwoławczy przychylił się do oceny, że wszystkie przesłanki skargi pauliańskiej zostały spełnione i wydany przez Sąd Okręgowy wyrok jest merytorycznie prawidłowy.

Pozwany złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego. Zarzucił w niej naruszenie przepisów postępowania:

- art. 378 § 1 k.p.c. i 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. [...]4 pkt 5 k.p.c. w wyniku oddalenia przez Sąd Apelacyjny apelacji pozwanego mimo nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, spowodowanej ustanowieniem w nim kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, mimo niewystąpienia przesłanek z art. 144 § 1 k.p.c. oraz naruszeniem art. 144 § 2 i 3 k.p.c. przez błędy w treści ogłoszenia o ustanowieniu kuratora i zaniechanie wywieszenia tego ogłoszenia w budynku sądu - co pozbawiło pozwanego możliwości obrony jego praw w tym postępowaniu;

- art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 147 k.p.c. w zw. z art. 143 i 144 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. [...]4 pkt 5 k.p.c. w wyniku niewzięcia pod uwagę z urzędu nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji z powodu pozbawienia powoda możliwości obrony jego praw w toku procesu z uwagi na reprezentowanie go przez wadliwie ustanowionego kuratora i nieuwzględnienie wniosku o doręczenie pozwanemu pozwu w sposób właściwy oraz o zniesienie postępowania w zakresie, w jakim działał niesłusznie ustanowiony kurator;

- art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku z pominięciem podstawy faktycznej, która skłoniła Sąd do wniosku, że powód uprawdopodobnił, iż nie jest znane miejsce pobytu pozwanego;

- art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. na skutek nierozpoznania wszystkich zarzutów podniesionych przez pozwanego w apelacji, a konkretnie zarzutu naruszenia art. 527 § 1 i 3 k.c. oraz zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., co – zdaniem skarżącego – miało istotny wpływ na wynik sprawy.

W ramach podstawy naruszenia prawa materialnego pozwany zarzucił:

- błędną wykładnię art. 527 § 1 k.c. polegającą na przyjęciu, że część majątku dorobkowego, uzyskana przez jednego z małżonków w wyniku podziału majątku, stanowi korzyść majątkową w rozumieniu art. 527 § 1 k.c. w wypadku, kiedy odpowiada stopniowi, w jakim ten małżonek przyczynił się do powstania majątku wspólnego;

- niewłaściwe zastosowanie art. 528 k.c. w wyniku przyjęcia, że nieokreślenie ceny składnika majątkowego przejmowanego przez jedno z małżonków w ramach podziału majątku wspólnego małżonków jest przejęciem tego składnika bezpłatnie.

We wnioskach skarżący domagał się uchylenia w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania; ewentualnie uchylenia w całości jedynie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem mu orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Podstawowy zarzut dotyczy nieprawidłowości rozpatrzenia przez Sąd Apelacyjny zarzutu nieważności postępowania, której przyczyny skarżący upatruje w pozbawieniu go możliwości obrony jego praw ze względu na nieuzasadnione ustanowienie dla niego kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu i przeprowadzenie postępowania z udziałem tego kuratora, a pod nieobecność i bez powiadomienia o nim pozwanego.

Zarzutu tego nie sposób odeprzeć. Sąd Apelacyjny w sposób niepełny przedstawił przebieg czynności procesowych i treść informacji jakimi dysponował Sąd Okręgowy, decydując się na ustanowienie dla niego kuratora na podstawie art. 144 § 1 k.p.c. Tymczasem powód, który na rozprawie w dniu 26 marca 2015 r., zobowiązany został do uprawdopodobnienia, że „miejsce pobytu pozwanego nie jest mu znane w zakresie potwierdzenia zameldowania pozwanego pod rygorem oddalenia wniosku o ustanowienie kuratora dla pozwanego a w wypadku niewskazania w tym okresie adresu pozwanego - zawieszenia postępowania”, po ogłoszeniu tego postanowienia oświadczył, że pozwany przyjechał z Anglii i wraz z żoną przebywa pod wskazanym adresem przy ul. C. (k. 159 i v.). Sąd Okręgowy jednak nie podjął próby doręczenia odpisu pozwu pod wskazany w oświadczeniu adres, nie zwrócił też uwagi na niewykonanie przez powoda obowiązku złożenia pisma zawierającego uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu pozwanego nie jest znane, lecz zarządzeniem z dnia 10 sierpnia 2015 r. ustanowił

kuratora w osobie adw. M. P. „dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego” i zarządził ogłoszenie o ustanowieniu kuratora w budynku sądu i w lokalu urzędu miasta. Zarządził też doręczenie kuratorowi odpisu pozwu i uzależnił jego skuteczność od upływu 1 miesiąca od wywieszenia ogłoszenia w budynku sądowym. Skarżący trafnie zwrócił uwagę, że w aktach nie ma potwierdzenia faktu wywieszenia ogłoszenia w budynku sądu, wykonanie obowiązku wywieszenia ogłoszenia potwierdził jedynie Urząd Miasta i Gminy w B. (k. 179), jednak treść tego ogłoszenia zawierała błędną informację, jakoby kurator został ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. L., gdy tymczasem nazwisko pozwanego brzmi P. M.. W rezultacie należy zgodzić się z pozwanym, że procedura ustanowienia kuratora była dotknięta tak poważnymi usterkami, że nie można go uznać za skutecznie ustanowionego. Nieskuteczne było także doręczenie mu odpisu pozwu i to nie tylko z powodu wadliwości ustanowienia, ale także z uwagi na brak dowodu, że ogłoszenie o jego ustanowieniu i to prawidłowej treści zostało wywieszone w sądzie, ponieważ skuteczność doręczenia odpisu pozwu kuratorowi została uzależniona od upływu miesiąca od wywieszenia tego ogłoszenia w budynku sądowym. Skarżący ma też rację, że wystąpienie podstaw do ustanowienia kuratora na podstawie art. 144 § 1 k.p.c. podważały zeznania świadka A. W. , który wyjaśnił, że z F. i od osób, które wyjechały za pracą do Anglii wie, iż pozwany z dłużniczką mieszkają w L. razem z dzieckiem, pozwany jest masażystą, a dłużniczka ma gabinet medycyny niekonwencjonalnej. Skoro świadek został zawnioskowany przez powoda już w pozwie, należało przyjąć, że powód co najmniej od niego mógł uzyskać informacje o miejscu pobytu pozwanego i podjąć próbę uzyskania jego londyńskiego adresu. Argumentacja Sądu Apelacyjnego pominęła jednocześnie szereg zarzutów podniesionych przez pozwanego w jego piśmie złożonym w toku postępowania apelacyjnego, w tym dotyczących treści zeznań świadka A. W., czy odnoszących się do możliwości uzyskania przez powoda wiedzy o miejscu pobytu pozwanego w Anglii w drodze zasięgnięcia informacji u rodziny i znajomych pozwanego w B. lub z urzędów konsularnych czy Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Jednocześnie Sąd ten przyjął stanowczo, że powód nie miał żadnych, szcątkowych nawet danych, gdzie kierować poszukiwania pozwanego w Anglii. Pozwany ma więc rację, że uzasadnienie

zaskarżonego wyroku nie wyjaśnia w sposób przejrzysty i pełny rozumowania Sądu Apelacyjnego w zakresie niezbędnym do oceny jego prawidłowości, co wskazuje na uchybienie art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Nawet jeśli nie wszystkie uchybienia prowadzące do wadliwości ustanowienia kuratora zostały przez pozwanego wytknięte na etapie postępowania apelacyjnego, to obowiązkiem Sądu odwoławczego było wzięcie ich pod uwagę z urzędu, gdyż nieważność postępowania podlega uwzględnieniu niezależnie od tego, czy została podniesiona przez skarżącego (art. 378 § 1 k.p.c. *in fine*). Sąd powinien więc rozważyć, czy powód uwiarygodnił przesłanki wniosku o ustanowienia dla niego kuratora na podstawie art. 144 § 1 k.p.c. i to z uwzględnieniem możliwości, jakie dają portale społecznościowe, a także specyficzne powiązania pomiędzy stronami, zwiększające możliwość uzyskania informacji o miejscu pobytu pozwanego w kręgu rodziny i znajomych. Powinien także z urzędu przeanalizować prawidłowość czynności ustanawiania kuratora i skuteczności dokonywanych mu doręczeń. Nieuzasadnione i wadliwe formalnie ustanowienie kuratora i przeprowadzenie z jego udziałem postępowania przed sądem pierwszej instancji doprowadziło do pozbawienia pozwanego możliwości obrony jego interesów w tym postępowaniu. Nie doszło w nim nawet do skutecznego prawnie doręczenia pozwu. Sąd Apelacyjny winien był w takim wypadku uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. Merytoryczne rozpatrzenie sprawy w oparciu o dowody zebrane w postępowaniu dotkniętym nieważnością było nieprawidłowe. Uchybienia procesowe Sądu Apelacyjnego, polegające na niewłaściwym zastosowaniu art. 378 § 1 k.p.c. i 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. [...]4 pkt 5 k.p.c., a także w zw. z art. 147 k.p.c. i z art. 143 i 144 § 1 i 2 k.p.c., jak również art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. mogły wywrzeć wpływ na treść wyroku, skoro uniemożliwiły pozwanemu przeprowadzenie jakiegokolwiek obrony przed żądaniem powoda. W tych okolicznościach pozostałe zarzuty procesowe oraz wszystkie zarzuty materialnoprawne nie wymagają omówienia, ponieważ dotychczasowe postępowanie nie stworzyło podstaw faktycznych do tego rodzaju rozważań.

Z przytoczonych względów konieczne było uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego, a także wyroku Sądu pierwszej instancji i zniesienie

postępowania w części przeprowadzonej z udziałem kuratora ustanowionego dla pozwanego oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K. na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 108 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aj

l.n